

Hjem > Kartoffelafgiftsfonden > 2013 > Udvikling af videnbase og specrådgivn > **Betydningen af majs, vinterbyg og vinterbyg med olieræddike som efterafgrøde i sædskifter før spisekartofler**

Betydningen af majs, vinterbyg og vinterbyg med olieræddike som efterafgrøde i sædskifter før spisekartofler

Tyske forsøg viser et merudbytte på 6 pct. i spisekartofler ved dyrkning af vinterbyg med olieræddike som efterafgrøde i forhold til en ren bygafrøde og et udbyttetab på 5-6 pct. ved dyrkning af majs til helsæd som forfrugt i forhold til ren vinterbyg. Kartoffelafgiftsfonden

Resumé

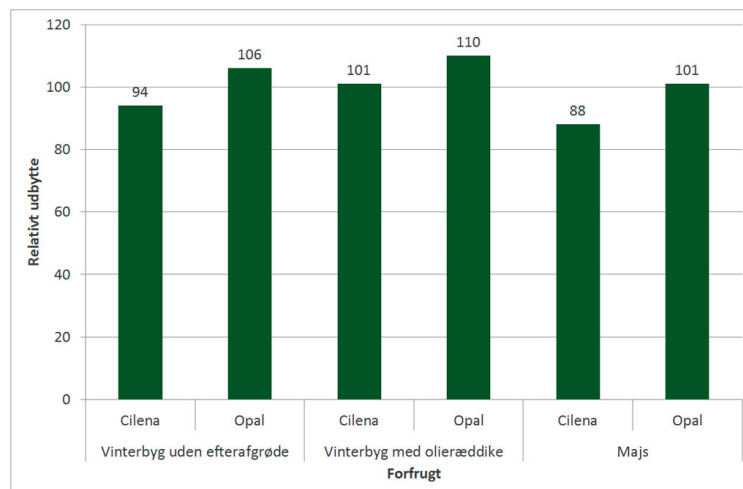
Aralet med majs er i Tyskland, Holland og Danmark i de senest år steget betragteligt. Det forlyder fra både Holland og Tyskland, at der kan være problemer med udbyttereduktion og øget angreb af rodfiltsvamp, når majs anvendes som forfrugt til kartofler. I Danmark er der ikke samme forlydender, og der er ingen danske forsøg, der kan afdække problemstillingen. I Landwirtschaftskammer Niedersachsen er der i perioden 2009-2011 udført en række sædskifteforsøg med tre forfrugter før spisekartofler: Majs til helsæd (silomajs), vinterbyg og vinterbyg med olieræddike som efterafgrøde. Forsøgene viser et relativt merudbytte på 4-6 pct. ved dyrkning af vinterbyg med olieræddike som efterafgrøde i forhold til en ren vinterbyg og et udbyttetab på mellem 5-6 pct. ved dyrkning af silomajs i forhold til ren vinterbyg.

I de tyske forsøg med forskellige forfrugter blev halm og stubrester fra vinterbyg og silomajs knust og nedharvet i efteråret. Olieræddiken blev ligeledes knust ved blomstring og effektivt nedharvet. For alle behandlinger blev der foretaget en forårsplojning med jordpækker forud for lægning af spisekartoflerne i foråret. I forsøgene blev der anvendt to kartoffelsorter; Cilena som er en fastkogende middeltidlig spisesort og Opal som er mere sildig spisesort, men som også kan anvendes til chips og pulver. Begge sorter blev høstet 25-30 dage efter nedvisning med Reglone.

Forsøgene blev udført på tre lokaliteter i perioden 2009-2011. Indholdet af $N_{\min}$ var højest efter vinterbyg med olieræddike og mindst efter majs. N-gødningen i foråret blev tildelt på baggrund af $N_{\min}$ målinger i hver behandling, så mængden af tilgængeligt N i foråret var den samme for alle behandlinger.

Fremspiringen af spisekartoflerne var generelt 1-3 dage senere ved silomajs som forfrugt og i begge sorter skete rækkelukningen hurtigst, hvor der var anvendt vinterbyg og olieræddike som forfrugt og langsomt, hvor der var anvendt majs. I Opal var der dog ikke forskel mellem vinterbyg og vinterbyg med olieræddike.

Vinterbyg efterfulgt af olieræddike gav 4-6 procent merudbytte i forhold til ren vinterbyg. Hvor silomajs var forfrugt var der 5-6 procent udbyttetab i forhold til ren vinterbyg. I specielt et tørt år som 2010 var der på lokaliteter 14-18 procent udbyttetab efter majs sammenlignet med vinterbyg som forfrugt.

Figur 1. Det gennemsnitlige relative knoldudbytte (ni forsøg over tre år) i to sorter af spisekartofler (Cilena og Opal) efter tre forskellige forfrugter: vinterbyg, vinterbyg med olieræddike som efterafgrøde og silomajs.

I sorten Opal var angrebet af rodfiltsvamp tydeligt højere efter majs, hvorimod der kun var en tendens til højere angreb i sorten Cilena. Der var dog ikke betydelig forskel på antallet af deforme knolde som følge af rodfiltsvamp. Der var en tendens til, at majs i sorten Opal gav et højere angreb af skurv og en generelt dårligere skinfinish. I Tyskland frarådes derfor majs i sædskiftet før kartofler. Hvis majs alligevel dyrkes forud for kartofler, er det vigtigt, at der anvendes en tidlig majssort og at der sker en effektiv knusning og nedmuldning af majsstubbene.

Kilde: Kartoffelbau 8/2013